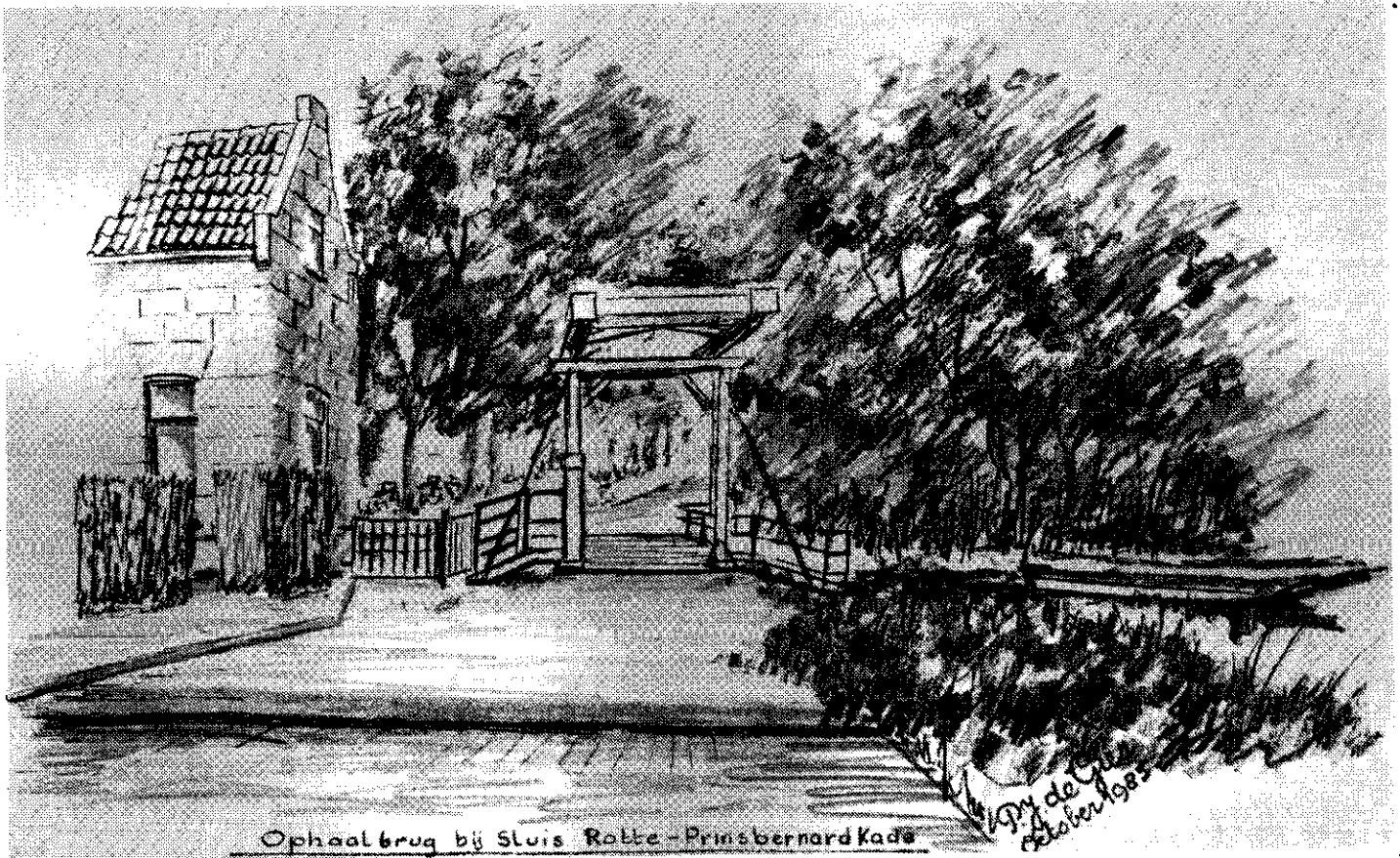

TUSSEN WILGENPLAS & ROTTE

vereniging stedbouwkundig wijkbehoud hillegersberg-schiebroek-terbregge

PUBLICATIE no 21

EEN WIJKBEHOUD-UITGANGSPUNT

WOENSDAG 25 MEI 1988

uitnodiging

EXCURSIE:
VAREN OP DE ROTTE

19.15: inschepen boot bij het
Berg-en-Broekse Verlaat

JAARVERGADERING

21.00: aanvang vergadering bij
AEgyr; zie blz. 3.

INHOUD:

Een bestendige lijn	blz 2
Oproepen	blz 2
Agenda jaarvergadering	blz 3
56 jaar Brandaris	blz 4
Jaarverslag	blz 7
Vouwblad Straatweg	blz 10
Muur Kerkhof Hillegondakerk	blz 10
Praatje bij een Plaatje	blz 11
Staat der Monumenten en Monumentwaardige Gebouwen	blz 12
Weer 'n schildje	blz 14
Feest in Terbregge	blz 15
Jaarrekening en Begroting	blz 16
Strekkade 25-26	blz 18

VAREN EN PRATEN

E E N B E S T E N D I G E L I J N

Het is na een periode van extra luister vaak niet eenvoudig de draad weer op te pakken, en verder te gaan met het leven van alledag. Om na een jubileumjaar met een aantal hoogtepunten zoals de druk bezochte expositie „de oude wijk bijeengebracht“, en de buitengewoon boeiende lezing over het leven in onze streken in de pre-historie, de aandacht weer volop te richten op eenvoudiger dingen, zaken die echter de basis van onze vereniging vormen. Het verder werken aan de aktualisering van de inventarisatiekaart, aan het verrichten van historisch onderzoek, het alert zijn op nieuwe ontwikkelingen, en ook het bijhouden van die doodgewone huishoudelijke zaken welke op de jaarlijkse ledenvergadering aan de orde moeten komen, als jaarverslag, jaarcijfers en begroting, bestuursmutaties, staat der monumenten enz enz.

Toch zijn dit zaken die onze aandacht blijven vragen, waarbij wij echter steeds trachten een extra stukje attractie toe te voegen in de vorm van een kleine excursie.

Ook dit jaar willen wij deze lijn volgen. Bleek najaar 1987, bij de Open Monumentendag, de wind te sterk voor een vaarexcursie, dit maal proberen wij het nog een keer, echter nu op de Rotte. Wij willen U, als bezoekers van de ledenvergadering op 25 mei a.s., een klein vaartochtje aanbieden met als begin- en eindpunt het Berg-en-Broekse Verlaat, de sluis tussen Rotte en Bergse Voorplas, de oude schutsluis waar het waterverkeer tussen rivier en plas moet passeren.

Deze tocht - begin ca 19.15 uur - over de oeroude veenontwateringsstroom biedt U de kans de fraaie, en soms ook minder fraaie, bebouwing erlangs ook eens vanaf het water te bezien. Wij „doen“ daarbij ook Terbregge aan, waar de plaatselijke vereniging „Terbregge's Belang“ in juni haar 70-jarig bestaan viert. Eén maar: de „Piet Hein“ heeft 55 plaatsen; zo nodig geldt: die 't eerst komt, die vaart.

Bij terugkomst, ca 20.30 uur - worden wij voor de ledenvergadering (aansvang 21.00 uur) verwacht in de kantine van de watersportvereniging Aegyrr. Deze kantine, waar wij al eerder - in 1979 en 1985 - te gast waren ligt op de landtong in de Voorplas, bereikbaar vanaf het Prinsenmolenpad (vanaf de Prins Bernhardkade enkele minuten lopen).

Gaarne hopen wij U aldaar terug te zien.

SLOOP IN BERGSCHENHOEK

In de dorpskern van (Hillegers-)Bergschenhoek, aan de Dorpsstraat, staat een wit gepleisterd pand, tegenover bakkerij de Hartog. Daterend uit 1605 of 1659, was het oorspronkelijk de herberg „De Rozenboom“, later was het een woonhuis. Wie weet nadere bijzonderheden over dit pand? Gaarne informatie aan ons secretariaat, of bij de heer B. Metselaar, tel. 4181105.

ANSICHTKAARTEN

De heer Verhoef uit Zevenhuizen, tel. 01802-1679, verzamelt oude ansichtkaarten van deze omgeving, waaronder ook Hillegersberg. Hij bezit ook dubbele kaarten, welke hij wil ruilen voor kaarten die hij nog niet bezit.

Wie is geïnteresseerd?

Jaarvergadering

Gaarne roep ik U op voor de jaarlijkse algemene verenigingsvergadering, te houden op WOENSDAG 25 MEI 1988

om 21.00 uur in de kantine van de Watersportvereniging AEGYR, Prinsenmolenpad 4, te Hillegersberg.

De agenda voor deze vergadering luidt:

- 1 opening en mededelingen
- 2 ingekomen stukken
- 3 notulen van de jaarvergadering van 21 mei 1987
- 4 verslag over het verenigingsjaar 1987
- 5 de staat der monumenten en monumentwaardige gebouwen
- 6 verantwoording van de uitgereikte oorkonde en het schildje 1987
- 7 jaarrekening 1987 en begroting 1988
- 8 benoeming financiële commissie
- 9 verkiezing bestuursleden
- 10 informele gedachtenwisseling
- 11 rondvraag
- 12 sluiting

Toelichting:

- ad 3 Deze notulen liggen vanaf 20.30 uur voor leden en donateurs ter inzage in de vergaderzaal.
- ad 4, 5, 6 en 7 De stukken betreffende deze punten vindt U elders in dit blad.
- ad 8 Statutair is de heer drs Chr. Schreuder aftredend. Het bestuur stelt U voor in zijn plaats te benoemen de heer J. de Jong, en de heren drs C.D. Hoogendijk en P.J. Overbeek te herbenoemen.
- ad 9 In de vergadering van mei 1987 hebben wij U gemeld dat de voorzitter in november 1987 statutair aftredend was. Teneinde korte ledenvergaderingen vóór een algemene openbare najaarsbijeenkomst - met alleen een bestuursmutatie op de agenda - te vermijden, hebben wij U voorgesteld het voorzitterschap stilzwijgend met een half jaar te verlengen tot de reguliere ledenvergadering in mei, een voorstel waarmede U accoord ging.
- De huidige voorzitter, de heer ir J. Fens, stelt zich herkiesbaar, echter met de restrictie dat hij niet wil garanderen de volledige zittingsperiode van drie jaar vol te maken.
- Het Bestuur stelt U de heer Fens te herbenoemen in zijn functie.
- Daarnaast stellen wij U voor het bestuur te versterken. Wij hebben de heer ir P. Mulder bereid gevonden zitting te nemen in het bestuur; wij zijn hier blij mee en verwachten op deze wijze duidelijk aan kwaliteit te winnen.
- Het Bestuur stelt U voor de heer Mulder te benoemen als bestuurlid.
- ad 10 Wij nodigen U uit bij dit agendapunt problemen aan de orde te stellen die U in onze wijken ziet en welke tot het werkterrein van onze vereniging behoren.

Gewone en buitengewone leden kunnen tegenkandidaten stellen; deze moeten uiterlijk een half uur voor de vergadering bij het bestuur zijn opgegeven. Elke kandidaat moet worden ondersteund door (tenminste) vijf leden.

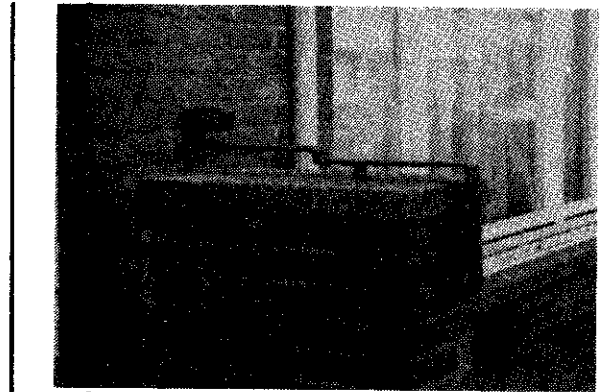
Gewone leden die verhinderd zijn de vergadering bij te wonen kunnen een ander lid (maar geen bestuurslid) schriftelijk machtigen namens hen op te treden en te stemmen. Een lid mag niet meer dan vier volmachten aannemen.

De voorzitter van de Vereniging,
ir J. Fens

56 JAAR BRANDARIS

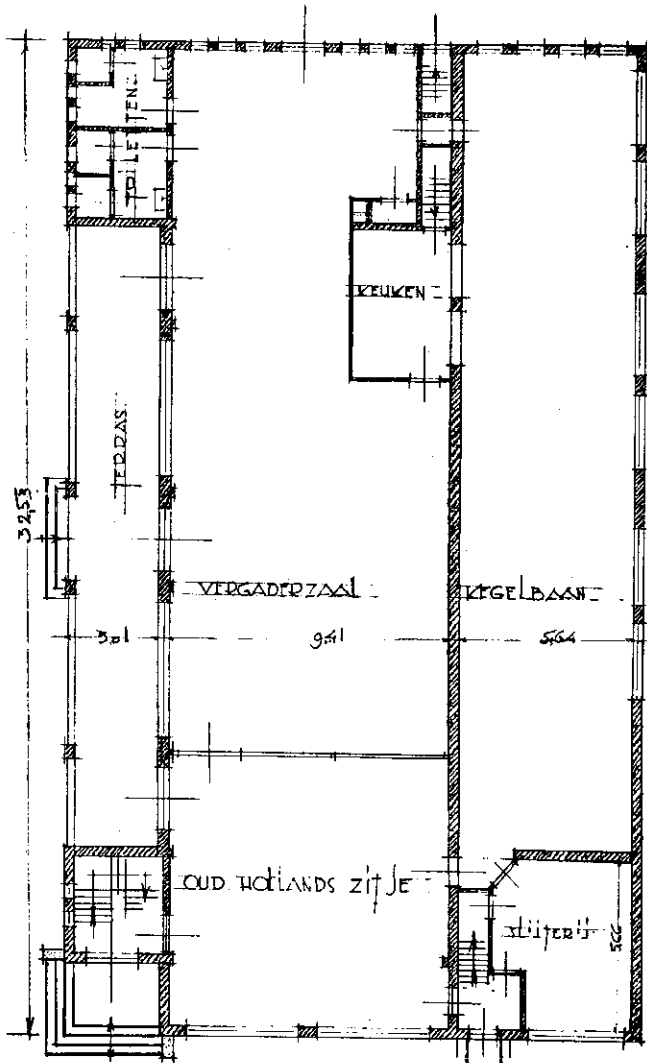
Nu de Deelgemeente (vrijwel) de sloop van het op de hoek van de Adrianalaan en Meidoornsingel gelegen gebouw „de Brandaris” heeft toegestaan, zal Schiebroek een karakteristiek pand gaan missen. Bij de wijkinventarisatie van onze vereniging werd het geclassificeerd als „beeldbepalend”.

Het pand werd in 1932 gebouwd als café-restaurant **ARCADIA** ten behoeve van de toekomstige exploitant-eigenaar J.G. van den Berg. Bouwer was J. Hendriks, directeur van de N.V. Maatschappij van Onroerend Goed „Vooruitstrevend”, een Hillegersbergse maatschappij die destijds in de omgeving van de Adrianalaan veel woningen bouwde. Er was geen externe architect ingeschakeld. Volgens de heer F.P. de Bie, destijds eerste opzichter van Gemeentewerken Schiebroek, heeft het bouw bureau van Hendriks het gebouw zelf ontworpen, dit uiteraard in nauw overleg met de Gemeentearchitect Russcher. De bouwsom werd mede gefinancierd door hypotheek van een particulier, N.V. Vooruitstrevendheid en Bierbrouwerij Heineken.

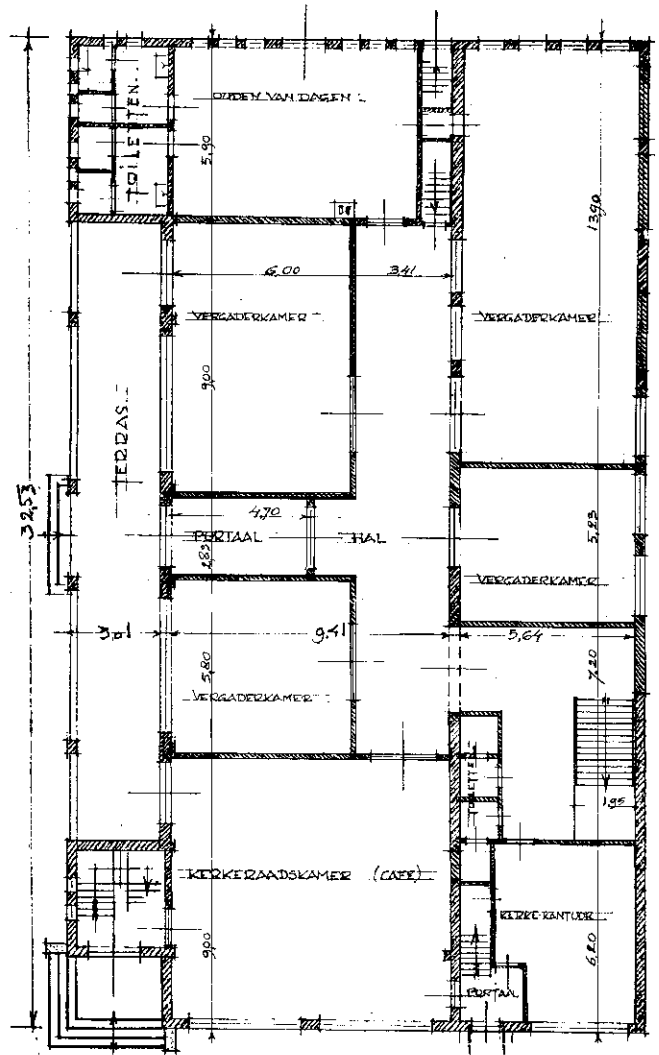

Soms aardige details

Het gebouw was royaal van opzet. Aan de lange zijde van het gebouw, langs de Meidoornsingel dus, was een caféterras.

Verbouwing **ARCADIA** 1939

Verbouwing **BRANDARIS** 1957

Straperlo-spel in de bovenzaal

foto: Rotterdamsch Nieuwblad 1934

Daarachter over de volle lengte de café-zaal met buffet en biljarthoek. In deze benedenzaal was een keuken afgescheiden. Achter de benedenzaal een kegelbaan met zitje en eronder een kelder. Op de eerste verdieping bevond zich de feestzaal met toneel en garderobe, daarboven een dakterras met bloemenbak. Aan de Adrianalaan was een ingang voor de bovenwoning die zich boven een deel van de kegelbaan bevond.

Arcadia werd op 5 augustus 1932 geopend. De Schiebroekenaren konden dus nog die nazomer op het terras van de zon genieten. Ook veel verenigingen maakten gebruik van de faciliteiten. In de benedenzaal vond de Schiebroekse Sociëteit onderdak, evenals de bilartvereniging. De kegelclub met de wat zorgelijke naam „'t Valt Niet Mee" zal een van de gebruikers van de kegelbaan geweest zijn. Daarnaast heeft men echter ook getracht publiek uit een wat wijdere omtrek te trekken. Daartoe werd in de bovenzaal gelegenheid gegeven het spel „Straperlo" te beoefenen.

Straperlo was een soort roulette. De naam was een samentrekking van die van de uitvinder Straus, een Duitse immigrant, en de exploitant Perel, een Amsterdammer. Het spel onderscheidde zich van roulette doordat de schijf, hier met nul en 24 cijfers, electrisch werd aangedreven en dus steeds met dezelfde snelheid draaide. Verder werd het balletje niet door de croupier ingerold, maar op een flauw hellende goot gezet, waardoor het slechts langzaam naar de bak liep. Op grond van deze karakteristieken werd gesteld dat de uitkomst te „berekenen" was, waardoor het spel niet onder de, verboden, hazardspelen zou vallen. Tot op zekere hoogte was het, mits men in alle rust en vanuit een gunstige positie balletje en schijf kon observeren, inderdaad mogelijk de uitkomst te voorspellen. In vol bedrijf was daar echter geen sprake van. Dit moest ook wel, daar anders een uitgekookt persoon op korte termijn de bank kon doen springen, hetgeen het einde van Straperlo zou betekenen.

Het spel werd op 15 juni 1933 in Nederland geïntroduceerd in het Kurhaus te Scheveningen*). Het maakte daar zo'n opgang, dat er na korte tijd 9 speeltafels in gebruik waren. De vreugde was echter van korte duur: nadat er in de Tweede Kamer bezwaren waren geopperd deed de Haagse politie op 3 september van datzelfde jaar een inval, waarna het spel op 6 februari 1934 door de Haagse rechtbank verboden werd. Ook in andere plaatsen van het land werden in de zomer van 1933, in navolging van Scheveningen, Straperlo-casino's opgericht, daaronder ook dat van Schiebroek. Na de rechterlijke uitspraak in den Haag werd ook elders het Straperlo verboden. Arcadia moet een van de laatste plaatsen geweest zijn waar het spel nog gespeeld werd. Hoe en wanneer daar een eind aan kwam is ons niet bekend (wellicht zijn er lezers die daarover meer informatie hebben?).

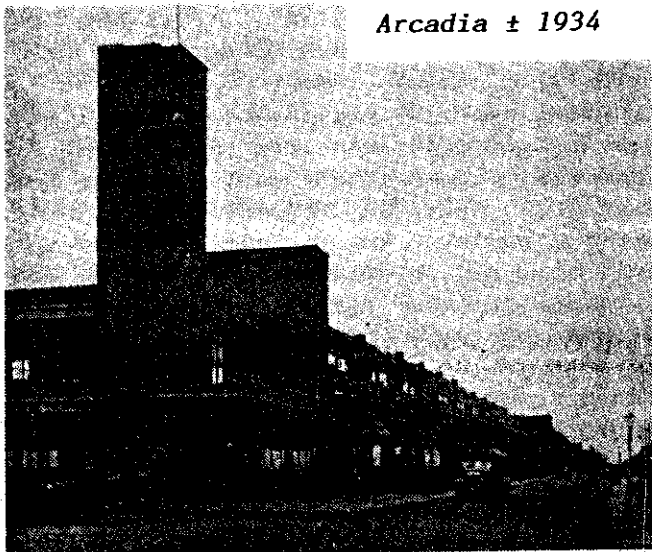
Al spoedig kwamen er financiële problemen. In 1937 werd de eigenaar van den Berg, „koffiehuishouder te Schiebroek“, failliet verklaard. Het pand werd bij opbod en afslag verkocht. Koper was J. Hendriks, als directeur van de Mij voor Onroerend Goed "Elzenlaan" en zoon van de bouwer. De nieuwe eigenaar zette de zaak op dezelfde wijze voort. In de benedenzaal werd aan de kant van de Adrianalaan een oudhollands zitje afgescheiden - wat dat ook geweest mag zijn. Het gebouw bood ook in die tijd onderdak aan veel verenigingen. Ook werden in de bovenzaal van 1937 tot aan de oorlog gereformeerde kerkdiensten gehouden. In 1939 werd het gedeelte van de kegelbaan, gelegen naast de trap naar de bovenwoning, verbouwd en ingericht als slijterij. Deze slijterij was een filiaal van J. Hendriks' Wijn- en Spiritualiënhandel.

Van het geestrijke naar het geestelijke: het gebouw werd in 1956 gekocht door de Gereformeerde Kerk, die er een kerkelijk centrum van zou maken. Hiertoe werden benedenzaal en kegelbaan verder onderverdeeld, zodat er diverse vergader- en kantoorruimten ontstonden. Het centrum werd op 10 januari 1958 geopend, waarbij in overeenstemming met de nieuwe bestemming, de naam veranderd werd in **BRANDARIS**. Reeds in augustus van hetzelfde jaar kwam er inwoning. Een aantal zalen werd verhuurd aan de pas opgerichte Christelijke HBS-Noord, later lyceum. Midden jaren zestig verliet deze school het pand om uiteindelijk als Christelijke Scholengemeenschap Melanchton aan de Bijkershoekweg terecht te komen. De opgevallende plaats werd ingenomen door de HEAO-school, als dependance van de voormalige school aan de Zilver schoonstraat. Ook in deze periode bleven de Schiebroekse verenigingen een druk gebruik maken van de faciliteiten van de Brandaris (schaken, dammen, filmvoorstellingen, enz.).

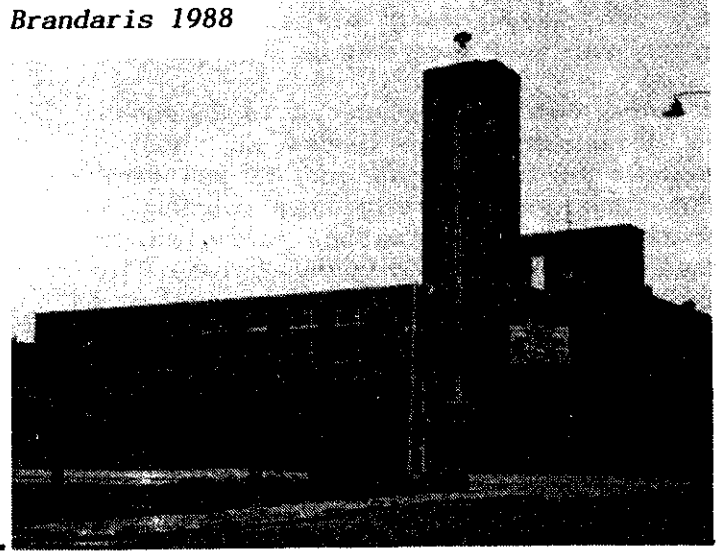
Toen de HEAO-school, later Hogere Economische School geheten, geen behoefte meer had aan de zalen en de huur opzegde, werd de exploitatie voor de Gereformeerde Kerk onrendabel, zodat het pand in 1986 aan een projectontwikkelaar werd verkocht (met bepalingen over een latere overdracht). Deze wil de Brandaris slopen om er 8 patiwoningen te kunnen bouwen. Hiermee zal dan een eind gekomen zijn aan het bestaan van een gebouw dat meer dan 50 jaren lang vooral voor het verenigingsleven van Schiebroek van grote betekenis is geweest.

*) Zie: mr A. Adama Zijlstra, Het Kurhaus van badhuis tot levend monument; Voorhoeve 1979

Arcadia ± 1934

Brandaris 1988

jaarverslag

Onderstaand treft U aan het verslag over alle zaken, waarmede onze vereniging zich in 1987 heeft bezig gehouden.

JAARVERGADERING EN BESTUUR

De jaarlijkse ledenvergadering vond plaats op 23 mei 1987.

Deze vergadering werd gehouden in de Nassaukerk aan de Kleiweg en werd bijgewoond door 25 à 30 leden.

Voorafgaand aan deze vergadering vond een rondleiding door de Nassaukerk plaats. De heer M.C.P. Stapelkamp was bereid gevonden tekst en uitleg te geven. Vooral de financiële problemen m.b.t. het onderhoud van dit gebouw kregen grote aandacht. De aanwezigen werd duidelijk gemaakt, dat door een combinatie van factoren (grote onderhoudsgevoeligheid, een afnemend aantal kerkleden en t.g.v. daarvan minderinkomsten, terwijl voor het onderhoud juist veel geld nodig is) het voortbestaan van de kerk bedreigd wordt. Met andere ogen werd daarna gekeken naar de diverse bijzondere kenmerken van dit kerkgebouw.

Vermeldenswaard is nog het bijzondere gegeven, dat sinds de bouw in 1927 de heer De Wolf onafgebroken als organist in functie in geweest tijdens de kerkdiensten. Zijn orgelspel omlijstte de rondleiding door het gebouw.

Tijdens de ledenvergadering vond een bestuurswisseling plaats.

De heer J.J. Zanstra had te kennen gegeven te willen aftreden na tien jaar in functie te zijn geweest als penningmeester. Als een goed huisvader heeft hij gedurende deze periode de verenigingsfinanciën beheerd, waarvoor de vereniging hem veel dank verschuldigd is.

Aan deze dank werd tijdens de vergadering uiting gegeven, vooral ook door een warm applaus van de aanwezigen.

In zijn plaats werd mevr. S.M. Brand-Nieuwenhuijzen voorgedragen en bij acclamatie benoemd.

Ná deze wijziging is het bestuur als volgt samengesteld:

Voorzitter: Ir. J. Fens; secretaris: mevr. L. Berger-Schut;

penningmeester: mevr. S.M. Brand-Nieuwenhuijzen; leden: Mr. A.M. Mout

en mevr. Mr. W. Hennink-Versteeg.

HET 10-JARIG BESTAAN VAN DE VERENIGING

Het jaar 1977 was het geboortjaar van onze vereniging.

Het verslagjaar 1987 stond in het teken van het 10-jarig bestaan - een feit, waaraan gedurende het gehele jaar aandacht is geschonken.

Zeer veel belangstelling was er voor de in april georganiseerde tentoonstelling van oude schilderijen 'De Oude Wijk Bijgebracht'. Dank zij de medewerking van de Deelgemeente kon deze expositie gehouden worden in het Raadhuis aan de C.N.A. Looslaan. De opening werd verricht door medewijkbewoner wethouder Drs. R. Den Dunnen.

De tentoonstelling werd twee maal verhuisd: eerst naar het Brautigamhuis, daarna naar Huize Liduina. In totaal hebben rond de 1000 bezoekers de expositie bezichtigd.

Een amateur-fotograaf, de heer J. van Kerkwijk, heeft vooraf met veel inzet en geduld alle te exposeren werken zowel in zwart-wit als in kleur op diafilm vastgelegd. Alle foto's werden in een kleine catalogus afgedrukt en waar mogelijk van commentaar voorzien.

De najaarsbijeenkomst in november kreeg vanwege de jubileumviering niet alleen een informatief, maar ook een feestelijk karakter: de Hillegondakerk met brandende kaarsen en inleidend orgelspel vormde een bijzondere lokatie voor deze avond. De bezoekers werd een kopje koffie en glaasje wijn aangeboden; prof. Dr. L.P. Louwe Kooijmans vertelde zeer boeiend over het leven in onze streken in de préhistorie en ook een serie dia's ontbrak niet. De belangstelling voor deze avond was bijzonder groot: ruim 175 belangstellenden.

HET LEDENBESTAND

Ook in dit verslagjaar vond een toename van het ledenbestand plaats. In de toelichting, welke door de penningmeester gegeven wordt bij de jaarrekening van onze vereniging, treft U een preciese opsomming van de wijzigingen in ons ledenbestand in het verslagjaar aan. »

PUBLICATIES

De 'februaribrief' - het jaarlijkse korte bericht in het winterseizoen - werd dit verslagjaar vanwege de deelraadsverkiezingen van een overzicht voorzien; dit beoogde onze leden inzicht te geven in de wijze, waarop de politieke partijen op deelgemeentelijk terrein voornemens waren zich in te zetten voor datgene wat ook het doel van onze vereniging is.

De nrs. 19 en 20 van ons periodiek "Tussen Wilgenplas en Rotte" werden in resp. mei en november aan de leden toegezonden.

De jaarverslagen en overzichten, alsmede de verantwoording van de uitge-reikte schildjes, werden in mei gepubliceerd. De "levensloop" van de Adriaan Stichting en van het huisje Strekkade 25/26 werd beschreven en er werd aandacht geschonken aan de geschiedenis van het mooie smeedijzeren toegangshek in de kerkhofmuur van de Hillegondakerk, ter gelegenheid van de restauratie daarvan.

Het novembernummer stond in het teken van tien jaar wijkbehoud, vestigde de aandacht op de jubileumnajaarsbijeenkomst en de recente uitgave van twee vouwbladen. Hoe de Ambachtsheerlijkheid Hillegersberg, Rotteban en Bergschenhoek in vroeger tijden werd bestuurd, werd uit de doeken gedaan in een artikel over het oude Raadhuis aan de Kerkstraat. De techniek kwam aan bod in een uiteenzetting over metselwerk, de steen, het verband en mogelijke gebreken. De Stichting Berg en Broek kreeg gelegenheid een door haar verzonden bericht te publiceren.

SCHILDJES

Dit jaar werd de Schildjes Commissie wederom gevormd door Mevr. Dr.Ir. D.E. Boas-Vedder en de heren T. van der Cammen en Ir. P. Mulder.

In oktober van dit verslagjaar hebben zij wederom de voorgedragen panden in ogenschouw genomen en daar een door duidelijke criteria onderbouwd oordeel over uitgesproken. Twee panden werden een bekroning waardig bevonden. Aan het (dubbele) pand Straatweg 3 werd in december een schildje bevestigd. De oorkonde werd op de najaarsbijeenkomst in de Hillegondakerk uitgereikt door de eerste voorzitter van de vereniging, de heer Ir. D. van der Veen.

De bewoner van het tweede bekroonde pand verzocht ons om redenen van particuliere aard hieraan geen publiciteit te geven, hoewel het oordeel van de commissie op prijs werd gesteld. Een dergelijk verzoek wordt uiteraard gerespecteerd.

DE COMMISSIES

De Studie en Inventarisatie Commissie is sinds jaar en dag actief bezig met onze inventarisatiekaart. De voor de zg. sterrenkwalificatie benodigde criteria zijn thans heroverwogen en duidelijk omschreven. In het verslagjaar werd een begin gemaakt met de aktualisering van de inventarisatiekaart aan de hand van deze vernieuwde sterrenkwalificatie - een karwei, dat veel tijd vraagt.

De Bergse Plassen Commissie zinkt de moed haast in de schoenen. Jaar in, jaar uit moeten de Commissieleden constateren, dat de landschappelijke kwaliteiten van de Strekkade-oever langs de Bergse Voorplas achteruitgaan. Ook in dit verslagjaar is weer illegaal een groter "bouwsel" opgetrokken. De drie kleine stukjes openbaar toegankelijke stukjes plas-oever - ooit t.b.v. wandelaars van banken voorzien - liggen er volkomen verwaarloosd bij. De problematiek van de vooral in het weekeinde kris-kras geparkeerde auto's aan het Prinsemolenpad is, gegeven de vele ontheffingen die zijn verleend, eer toegenomen dan verminderd, wat niet de bedoeling was van het ontheffingenbeleid.

De Financiële Commissie verrichtte wederom de haar statutair opgelegde taak het financiële jaarverslag te controleren.

De commissie bestond aan het begin van het jaar uit de heren J.C. van Amstel, drs. C. Schreuder en drs. C.D. Hoogendijk. Op de jaarvergadering werd de heer Van Amstel, statutair niet herbenoembaar, opgevolgd door de heer P.J. Overbeek.

OPEN MONUMENTENDAG

Eind 1986 werden wij geïnformeerd over de oprichting van de Stichting Open Monumentendag. Deze Stichting zal zich bezighouden met de organisatie en coördinatie van de Open Monumentendag - een jaarlijks gebeuren in de maand september, waarbij van zoveel mogelijk monumenten de deuren zullen opengaan, zodat men de gebouwen ook eens van binnen kan bekijken. Onze vereniging werd om medewerking verzocht bij dit gebeuren. Op 12 september 1987 werd voor de eerste maal deze Open Monumentendag gehouden. In de door de Hervormde Kerk opengestelde Hillegondakerk gaf ook onze vereniging acte de présence. Een vouwblad met informatie over de Hillegersbergse dorpskern was daar voor bezoekers beschikbaar. In samenwerking met het Plaswijckpark was een boottocht over de Bergse Voorplas georganiseerd, teneinde het de geïnteresseerde bezoekers gemakkelijker te maken het Boterdorps Verlaat te bereiken. Het was de bedoeling, dat van daaruit via een wandeling langs Prinsemolen, Berg en Broekse Verlaat, Prins Bernhardkade en Straatweg men kon kennismaken met een oud en aantrekkelijk gebied. Ter informatie was een vouwblad over de geschiedenis van het Boterdorps Verlaat samengesteld. Door de heersende stormachtige wind durfde de schipper van de hoog op het water liggende Plaswijckboot de oversteek niet aan, waardoor aan bovengenoemde wandeling geen aandacht geschonken kon worden. Er zijn naar schatting meer dan 600 bezoekers in en rond de Hillegondakerk geweest, hetgeen een goed resultaat wordt geacht.

STICHTING BERG EN BROEK

In het vorige jaarverslag werd geconstateerd, dat per 31 december 1986 de Stichting zich verheugde over de daadwerkelijk gestarte restauratie van het pand Strekkade 25/26 en dat met een mogelijke koper werd overlegd over de voorwaarden waarop de Stichting, eventueel op een korte termijn, de door haar aangegane verplichtingen jegens gemeente, architect en aannemer kon overdragen. Eind februari was de verkoop een feit, de benodigde handtekeningen gezet onder contracten, waarin op zorgvuldige wijze (dank zij advies om niet van terzake deskundigen) de wederzijdse rechten en verplichtingen waren geregeld. Aanvankelijk werd de voortgang van het werk zeer gehinderd door de langdurige vorst. Nadat tenslotte het werk aan de nieuwe fundering voltooid en het casco rechtgezet en opgevijseld was, werd begonnen met de renovatie van de bouwvallige restanten van het pand. Een en ander bleek niet te verlopen zoals door de Stichting was voorzien. Begin juni werd het werk stilgelegd. Begin augustus moest geconstateerd worden, dat alle bij de restauratie betrokken partijen teleurgesteld waren over de afwikkeling tot dusver: de samenwerking tussen koper, architect en aannemer was beëindigd. Begin september heeft de Stichting een verklaring doen uitgaan waarin o.a. gewezen werd op het feit, dat eerst ná 1 december zij gerechtigd was ten gevolge van een mogelijk ingebreke blijven van de koper van de bouwval + restauratieplannen op te treden. Op 31 december kon geconstateerd worden, dat het zover niet heeft behoeven te komen. De koper had de Stichting in kennis gesteld van het feit, dat een nieuwe aannemer het karwei zou klaren, hetgeen vrijwel onmiddellijk daarna zichtbaar was. De muren van het casco (kwalitatief verslechterd door de langdurige stilstand van het werk) werden neergehaald en steentjes werden afgebikt. Besloten was tot herbouw in de oude verschijningsvorm volgens de aan het koopcontract gehechte tekeningen. Uit het bovenstaande blijkt, dat de Stichting in het jaar 1987 een grote teleurstelling heeft moeten incasseren. Het verdere verloop van de werkzaamheden aan de Strekkade wordt kritisch afwachtend gevolgd.

ZUSTERVERENIGINGEN

Ook dit jaar heeft er geen bijeenkomst met andere zusterverenigingen plaats gevonden.

CONTACT MET DE DEELRAAD

In 1987 werd het eens te meer duidelijk, dat het voor een vereniging zoals de onze uitermate belangrijk is, dat er een goede verstandhouding bestaat met de Deelgemeente, de 'Coolsingel' en gemeentelijke diensten zoals Bouw- en Woningtoezicht. Alleen dan is het mogelijk om in een open sfeer met gebruik van eerlijke en goede argumenten over problemen als de dichtgetimmerde Adriaan Stichting, het bouwvallige pand Grindweg 19, de aantasting van het karakter van de Strekkade-oever en de daarmee samenhangende waarde van de wandelroute met uitzicht over de Bergse Voorplas op constructieve wijze te spreken. Uiteindelijk zal voor elk van deze problemen op kortere of langere termijn een oplossing moeten worden gevonden.

Rotterdam, januari 1988.

L. Berger-Schut.

VOUWBLAD OVER STRAATWEG

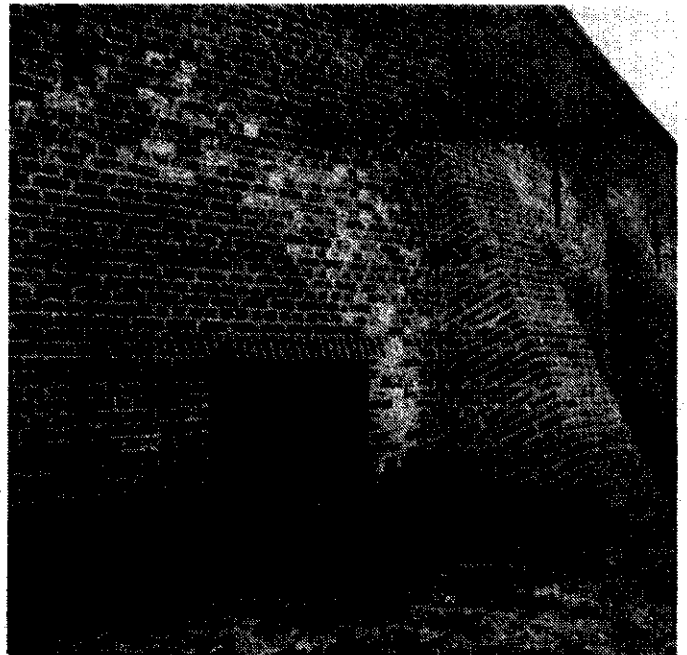
De VSW is doende, in vervolg op de in september 1987 uitgebrachte vouwbladen over het Boterdorpse Verlaat en de Dorpskern Hillegersberg, een nieuwe set vouwbladen te vervaardigen. Dit maal is de Straatweg het onderwerp.

De Straatweg - vroeger Bergweg - was de belangrijke route van Rotterdam naar Hillegersberg en verder, en bestaat als zodanig reeds eeuwen. Al op de kaarten van Jacob van Deventer (80-jarige oorlog) was deze weg aangegeven, en hij kan zodoende op een rijke historie bogen. In de loop van de tijd heeft hij vele wijzigingen ondergaan: van een smalle weg met sloten en vele bomen veranderde hij in een jachtig breed verkeersriool.

Ook de bebouwing veranderde sterk van karakter. Een oorspronkelijk landelijke bebouwing veranderde in een lint van rijke buitenhuizen; weer later dringt op vele plaatsen de verstedelijking op en staan percelen onder sterke economische druk om er maar zoveel mogelijk bebouwing op te proppen.

Al met al een boeiende materie: historisch, landschappelijk, maar ook maatschappelijk.

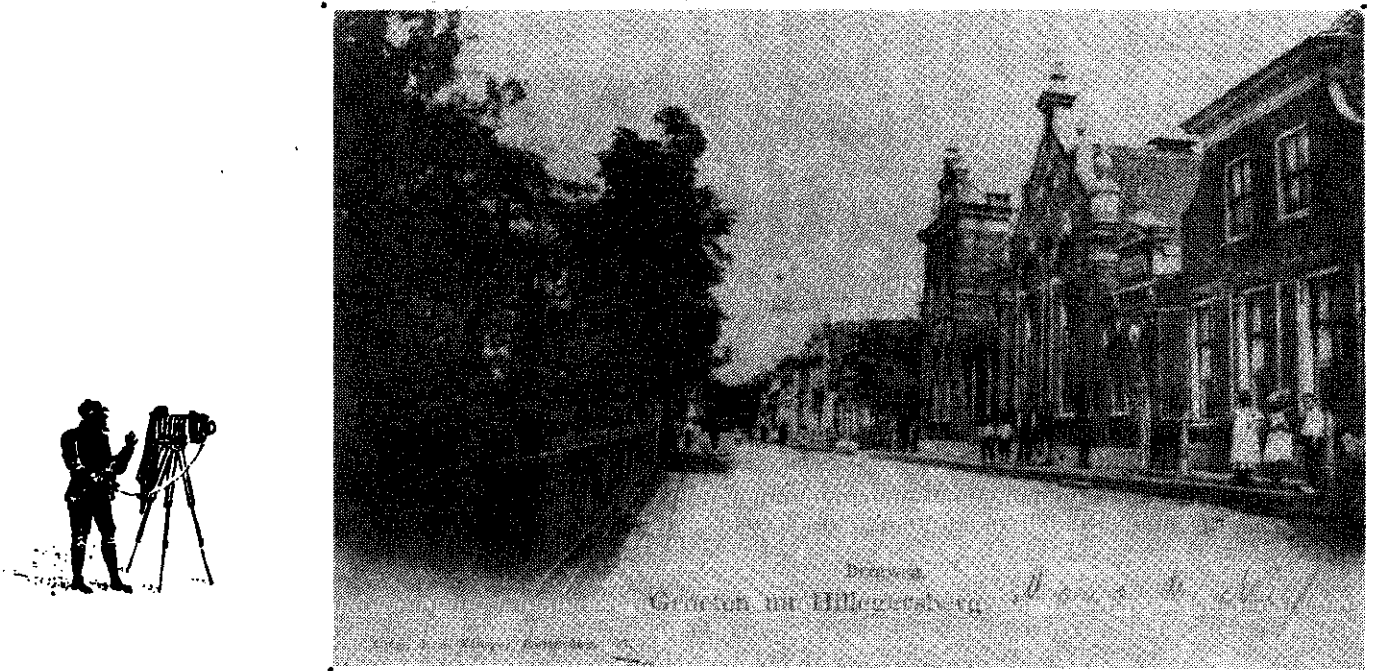
Bent U van mening dat U een belangrijke bijdrage kunt leveren aan deze vouwbladen, weet U belangrijke historische en/of huidige feiten, of kent U leuke anecdotes? Maakt ze kenbaar aan het secretariaat, liefst in geschreven vorm. Bij voorbaat dank!

Al enige malen berichtten wij u over de restauratie van de muur rond het kerkhof van de Hillegondakerk. Op de bijgaande foto ziet u een stukje van de nieuwe muur, aan de achterzijde bij het koor. Wij vertellen u over de bij de restauratie teruggevonden hemelwaterput; evenals tot pakweg 70 jaar geleden is er weer een luikje in de muur om in die put te kunnen komen, zij het nu slechts tot aan de nieuwe damwand er vlak achter.

Overigens: vanwaar het hoogteverschil tussen het terrein op de voorgrond en het kerkhof? Dit komt niet alleen door eeuwen slijtage. Hebben de burens uit de Dorpsstraat hun tuinen geëgaliseerd, wellicht omstreeks 1626 toen de oorspronkelijke muur werd gebouwd?

** PRAATJE bij een PLAATJE **

DIE GOEIE OUWE SCHOOL VAN ONS!

Ditmaal een sfeervol zomers plaatje van de Openbare Lagere School aan de Dorpsstraat in Hillegersberg.

Het huis uiterst rechts met de fraaie gevel werd bewoond door de dames Van Yperen. Zij gaven aan de meisjes les in 'nuttige handwerken'.

Groeten uit Hillegersberg vermeldt de kaart braaf. En een zomerdag met maar weinig mensen op straat. Aan de bomen op de voorgrond ziet men dat het voluit zomer is. De eerste leerlingen wachten geduldig op het luiden van de schoolbel. De meisjes in hun witte gesteven boezelaars en de jongens in hun smetteloze kieltjes. De kaart vermeldt ook nog 'Bergweg', maar dat moet natuurlijk 'Dorpsstraat' zijn. De twee dominerende panden waren de school met de zes klassen en het huis van de bovenmeester.

Op een dag was het feest. Stel je voor, de school bestond 40 jaar! Het werd gevierd in de grote zaal van Plaats Lommerrijk met zelfgemaakte toneelstukjes en veel zang, waaronder natuurlijk het Hillegonda-lied, driestemmig nogal liefst. De snoeperij en de limonade werden ook niet vergeten. Kortom, een dag om nooit te vergeten!

Het herinneringsbord van dit feest prijkt nog altijd als een dierbaar aandenken bij ons thuis aan de muur.

de staat van de monumenten en monumentwaardige gebouwen

Ook ditmaal berichten wij U over de bijzonderheden omtrent de staat van onderhoud, waarin de diverse monumenten en de belangrijkste historische gebouwen zich bevinden.

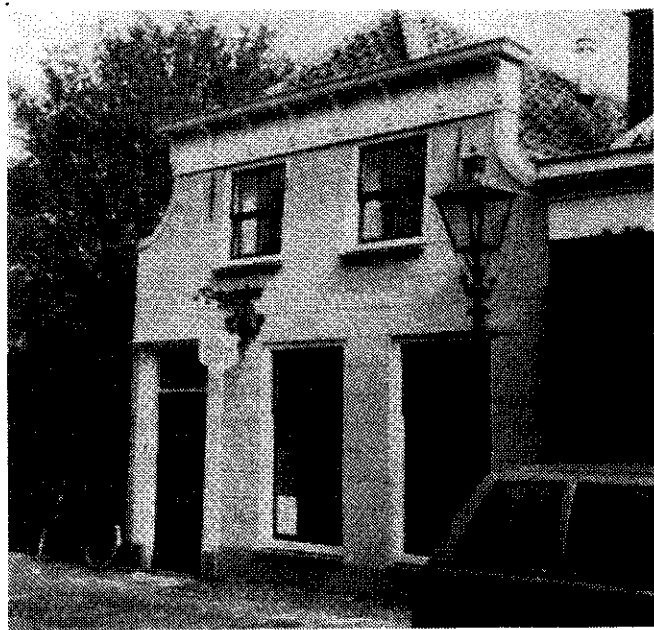
Voor een volledig overzicht van alle monumenten en de - door ons - als monumentwaardig, beeldbepalend, en beeldondersteunend aangemerkte gebouwen verwijzen wij U gaarne naar de index van het boek "Gebouwd in de Wijk", of naar de samenvatting van deze index in de periodiek "Tussen Wilgenplas & Rotte" nr 19, mei 1987.

**** HILLEGONDA-KERK en omgeving.

De restauratie van de omringende kerkhofmuur met daarin voorkomende hekkwerken, is thans voltooid, waarmede wij het kerkbestuur van harte willen gelukwensen. Een klus is geklaard. De afsluitende bijeenkomst heeft in februari j.l. plaatsgevonden.

Er kan echter nog niet tot de orde van de dag worden overgegaan; een nieuwe restauratie daagt, n.l. herstel van dakspanten van schip en toren.

*** KERKSTRAAT 13.

Dit door de Stichting Stadsherstel Historisch Rotterdam herstelde pand is thans als wijnproeverij "De Bergse Cave" in gebruik, waarmede het naar het zich laat aanzien veilig is gesteld.

*** STRAATWEG 206 "Margaretha".

Dit zeer fraaie woonhuis ondergaat thans een uitgebreide opknapbeurt, waarbij o.a. nieuwe dakleien worden aangebracht. Wij hopen dat dit juweeltje van bouw dan weer vele jaren mee kan.

*** KERKSTRAAT 1 (??) hoek Bergse Dorpsstraat.

Enige tijd terug is voor de geplande nieuwbouw van een winkel, na een bezwarenprocedure, de bouwvergunning afgegeven door het D.B. van de Deelgemeente. Het ziet er dus naar uit dat het voor het inmiddels sterk verwaarloosde hoekpandje, en de enorme kastanjeboom ter plaatse, binnenkort verleden tijd is.

*** STREKKADE 25-26.

Na geruime tijd van stilstand, en overleggen over de ontstane toestand, zijn de werkzaamheden thans hervat, en is het inmiddels tot aan het dak vrijwel gereed. Wij vertrouwen erop dat ondanks alle onderzonden misverstanden binnen enkele maanden wederom een fraai hersteld pandje aan de Strekkade te bewonderen is.

*** GRINDWEG 19 woonhuis fam. Richters. Dit zich in zeer slechte staat bevindende pand is onbewoonbaar verklaard. De eigenaar - de gemeente Rotterdam - heeft reeds verklaard geen geld beschikbaar te zullen stellen voor herstel. Pogingen hiertoe van particulieren worden thans ondernomen, doch lijken bij voorbaat tot mislukken gedoemd.

*** HOGE LIMIET 175 v.m. boerderij-woonhuis.

Na het overlijden van de laatste bewoner is het huis dichtgemetseld. Er bestaan ideeën tot behoud, doch plannen tot sloop en nieuwbouw schijnen van gemeentewege (eigenaar) de voorkeur te verdienen.

*** STRAATWEG 230 "Elizabeth".

Dit huis heeft na het overlijden van dhr Snoek een nieuwe eigenaar-bewoner gekregen. Wij hopen dat hij evenveel zorg en respect voor dit historisch waardevolle pand aan de dag zal leggen als zijn voorganger deed.

*** BERGSE LINKER ROTTEKADE 195-196.

Vanwege de slechte staat bestaan er plannen voor sloop en nieuwbouw ter plaatse.

*** TERBREGSE WEG 1 boerderij met schuren.

Er zijn plannen om achter de zeer fraaie boerderij de bestaande schuren (zeer oud doch karakteristiek) te slopen en een nieuwe schuur te bouwen. Men heeft toegezegd om de zaak welstandshalve zeer zorgvuldig te behandelen.

** STRAATWEG 65 Villa Jacoba.

De vele jaren leegstaande fraaie villa heeft dan toch, na een jarenlange procedure, het veld moeten ruimen voor een o.i. weinig passende showroom.

** STRAATWEG 226 Gebouw vm. Adriaan-Stichting.

De vele, meest zeer ambitieuze, plannen voor het gebouw en terrein volgen elkaar op, gevolgd door evenzovele afwijzingen door de Deelgemeente, iets waar wij zeer achter staan.

Ondertussen staat het gebouw - technisch zo sterk - verder te verkommeren en komt een, voor velen, wenselijke oplossing - herstel van het gebouw met een passend gebruik - tot voor enkele maanden zo nabij - steeds moeilijker binnen bereik.

** BERGSE DORPSSTRAAT 63-71.

Hierover is op zich weinig nieuws te vertellen, zij het dat het belendend gedeelte (nr 57-61 in 1980 gesloopt) thans is bebouwd met winkels en bovenruimte, na vele jaren als "het gat van Winkelman" bekend te zijn geweest.

** ADRIANALAAN 102 Brandaris.

Dit gebouw uit 1932 staat op de nominatie binnenkort gesloopt te worden (procedure loopt nog). Zie het artikel op blz. 4 ev.

** MEIDOOORSINGEL 50 Meidoornkerk.

Op 31 januari is deze kerk voor de eredienst gesloten. Het gebouw is verkocht aan een uitvaartondernemer en zal slechts inwendig worden vertimmerd tot rouwcentrum. De uiterlijke staat zal dus niet worden aangetast. Een goed voorbeeld van hergebruik.

* KLEIWEG 64 Nassaukerk.

Deze kerk zal in de zomer worden gesloten. Concrete plannen voor de toekomst zijn ons niet bekend.

Naast het vele sombere nieuws hierboven toch ook lichtpuntjes:

De restauratie van de kerkhofmuur rond de Hillegonda-kerk is nu voltooid; met nog enig verweringspatina staat er weer voor vele jaren een schitterende muur.

Ook aan de Straatweg zijn positieve zaken te melden. Naast het dit jaar met een gevelschildje onderscheiden pand nr 1/3, is ook al geruime tijd het herstelwerk gaande aan huize "Margaretha" op nr 206, een zeer mooi, als monumentwaardig gekarakteriseerd pand.

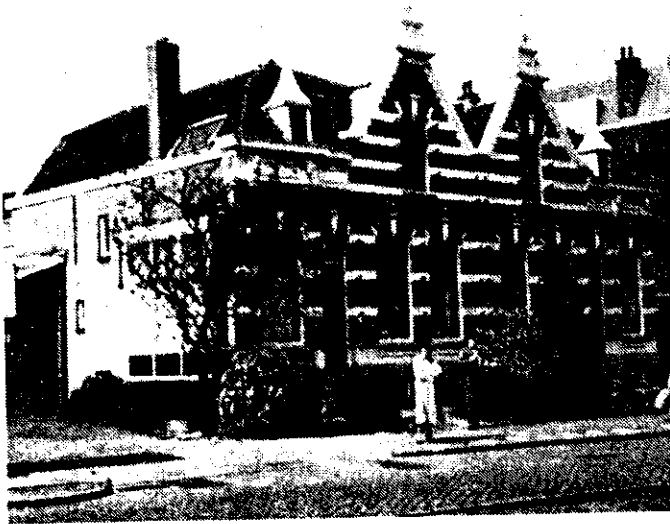
NB.: Dit zijn slechts enkele grepen uit het bestand van historisch waardevolle objecten, waarover ontwikkelingen zijn te melden. Mocht U suggesties hebben voor aanpakking, dan vernemen wij dit gaarne van U.

WEER EEN SCHILDJE

Het lukt toch ieder jaar maar weer: wederom is een pand gevonden dat aan onze eisen voor bekroning met een schildje (en een oorkonde voor de eigenaar) in aanmerking komt. Die eisen zijn, kort gezegd en zoals bekend: met bijzondere inspanning een goede restauratie of een uitstekend onderhoud realiseren.

De beoordeelingscommissie (zie voor de samenstelling het jaarverslag) kreeg ditmaal liefst tien panden voorgelegd. Vijf hiervan vinden wij 'monumentwaardig', twee beeldbepalend en drie beeldondersteunend. In haar beoordeling is de commissie niets menselijks vreemd: soms is de commissie boos, vaker bedroefd maar zo af en toe ook zeer enthousiast.

Het enthousiasme geldt uiteraard het dit jaar bekroonde monumentwaardige pand Straatweg 1-3. Hierover zegt de commissie:

„Om te beginnen: waar is het jaartal gebleven?

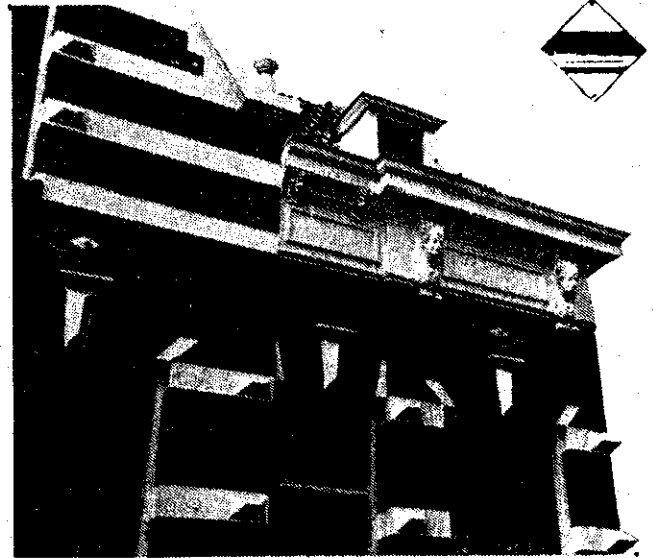
De massawerking, het kleurgebruik en de detaillering: zeer positief. Ook harmoniseren de aangebouwde garages goed. De raamindelingen op de begane grond zijn - ondanks modernisering - mooi in stand gehouden.

Konklusie: een sierlijke, speelse gevel, een lust om naar te kijken.

Er zijn aanpassingen gedaan, maar men heeft duidelijk extra-inspanningen verricht om de vroegere kwaliteit te handhaven.

Unaniem advies: een schildje verlenen."

Aan dit oordeel mag worden toegevoegd dat het jaartal (ANNO 1895) nu (april 1988) weer in klare tekens op de topgevels prijkt.

Ook over een tweede pand is de commissie zeer enthousiast: „We hebben genoten: een duidelijke poging tot conservering van het pand (...). De massawerking, de kleurstelling, de decoraties: allemaal heel fijn (...). Aub die ene blauwe dakpan vervangen! Een schildje? Ja graag!" De bewoner stelt dit oordeel op prijs, maar verzocht om bepaalde particuliere redenen de feitelijke bekroning achterwege te laten.

Met een derde pand zit de commissie wat in haar maag. Over het algemeen is de commissie positief („Stijlvolle restauratie (...) vooral dak en dakvensters. Materiaalgebruik en kleuren: positief."). Op het erf worden een paar negatieve punten geconstateerd. „Er is beslist sprake van 'extra-inspanningen!', zegt de commissie, maar haar probleem is dat het pand overheidseigendom is, zodat niet sprake is van een specifieke extra financiële inspanning (openbare middelen!). Daarom adviseert de commissie géén schildje te verlenen.

Vier maal is de commissie verdrietig: De eigenaren/bewoners hebben zich bepaald ingespannen om er wat van te maken, maar helaas hebben ze er maar wat van gemaakt. We citeren hier en daar wat: 'modieus' beschilderde en betimmerde luiken; overmatig gebruik 'flessenglas'; verbazing over het stucwerk van de voorgevel: de insnedingen zijn niet gelijkmatig doorgetrokken, komt zeer slordig over; rommelige aaneenschakeling van aanbouwtjes.

Over één pand is de commissie een beetje boos: „De commissie vraagt zich af waarom dit pand is aangemeld. 't Is keurig (...), maar een 'extra-inspanning' getroost? Volgens ons normaal onderhoud van een ca. 60 jaar oud pand." ➤

WEER EEN SCHILDJE (vervolg)

Ten slotte twee gevallen waarin de commissie geen oordeel heeft gegeven. In het ene geval betrof het een pand waar „momenteel” een tamelijk fors uitzierende verbouwing werd gepleegd. Advies: volgend jaar opnieuw bezien. In het andere geval

werd het pand in het geheel niet beoordeeld omdat de eigenaren mededeelden dat er aan het pand nog een aantal aanpassingen zal geschieden.

Zodat de éne bekroning toch staat voor meerdere positieve activiteiten in de wijk.

❁❁❁ Feest in Terbregge ❁❁❁

Op zaterdag 11 juni aanstaande zal het in Terbregge gonzen van vele activiteiten. De gehele dag zal Terbregge dan in het teken staan van het 70-jarig bestaan van ‚Terbregge's Belang’. Dit 70-jarig bestaan is aangegrepen om er een groot feest van te maken.

Een greep uit de historie van Terbregge.

Als wij in het gemeentearchief zoeken naar geschiedkundige feiten uit Terbregge, dan komen wij regelmatig de brandweer tegen. De brandweer die door de eeuwen heen een belangrijke plaats in het Terbregse dorpsleven heeft ingenomen en dat nog steeds doet. Ook nu is nog een aantal Terbreggenaren actief bij de Hillegersbergse vrijwillige brandweer (onderdeel van de Rotterdamse Gemeentebandweer).

Een zeer belangrijk feit uit de Terbregse geschiedenis is ongetwijfeld de brand geweest die op 22 augustus 1775 een groot deel van Terbregge in de as heeft gelegd. Reeds eerder, in de lente van 1746 werden er drie à 4 huizen met enkele turfschuren in de as gelegd door een brand die bij een bakker was uitgebroken. De brand van 1775 was echter een grote ramp. Toen veroorzaakte het vuur, dat uitbrak in een hagelgieterij aan de Rotte (tussen de koren-molen en het sluisje) door een hevige wind brand in dichtbijgelegen turfschuren. Het vuur sloeg over naar de andere kant van de Rotte, zodat binnen korte tijd de gehele buurt een prooi van de vlammen werd. Van de brand is een schilderij gemaakt. De schrijver van dit artikel zou graag willen weten of dit schilderij nog bestaat en zo ja, waar het eventueel te vinden is.

Bemanning spuit 2, Terbregge (+1920)

Men begrootte de gehele schade op 72.260 (toenmalige!) guldens. In het archief is nog een gehele lijst te vinden met gedupeerden en hun geleden schade. Er is na de brand wel geld ingezameld om de schade te kunnen betalen, maar lang niet voldoende. Doordat de veenderijen toen nog in goede staat verkeerden, konden zij bijdragen tot de wederopbouw van Terbregge.

(Informatie over de brand in Terbregge uit: Geschiedkundige en topografische beschrijving van de dorpen Hillegersberg en Bergschenhoek van W. van den Hoonard, 1824)

Op het feestprogramma voor 11 juni staan in elk geval de volgende activiteiten:

- Ontvangst van bewoners, oud-bewoners, genodigden en belangstellenden in de sporthal Terbregge, omlist door een optreden van de politiekapel Hermandad. Gelegenheid tot ontmoeting.

—> vervolg feestprogramma zie blz. 18

* JAARREKENING 1987 * BEGROTING 1988 *

Hieronder treft u een toelichting aan op de financiële resultaten van onze vereniging in het jaar 1987, gevolgd door het cijfermatige overzicht.

REALISATIE 1987

De inkomsten liepen aardig in de pas met de begrote bedragen. Het bedrag aan contributies was, door het toenemende aantal leden in het jubileumjaar, hoger dan geraamd. De rente lag weer op het normale peil, nadat het bedrag in 1986 eenmalig extra hoog was door eerder ontvangen rente wegens wisseling van spaarinstelling. Onder de uitgaven valt het 10-jarig bestaan, wat f 6546,58 heeft gekost (inclusief de f 292,45 die reeds in 1986 was uitgegeven). Een deel (de drukkosten van de catalogus ad f 3678,46) is terecht gekomen op de post 'productiekosten' van het publicatiefonds. Op de begroting voor 1987 was voor het overige rekening gehouden met f 3000,- aan uitgaven. Bovendien was op de balans van 1986 reeds f 1250,- voor de feestelijkheden gereserveerd. De verkoop van de catalogus heeft f 721,- opgebracht (zie hieronder). Ook de kosten van de najaarsvergadering zijn deels ten laste gebracht van het 10-jarig bestaan. Ten behoeve van de tentoonstelling zijn panelen aangekocht. Deze zijn thans bij de bezittingen van de vereniging opgenomen en kunnen bij voorkomende gelegenheden worden gebruikt.

BEGROTING 1988

Gezien het steeds groeiende ledental van de vereniging zijn de contributiebijdragen weer wat hoger geraamd dan voor 1987. Voor 'propaganda' is een veel lager bedrag begroot dan vorig jaar, omdat toen rekening werd gehouden met (vrij) hoge uitgaven wegens het 10-jarig bestaan. De post 'porti, telefoon, schrijfbehoeften etc.' zal worden veranderd in 'bestuurskosten'. Hierin zullen vanaf 1988 namelijk ook de kosten van de ledenadministratie worden ondergebracht. Op de begroting is daarmee reeds rekening gehouden. Voor 1987 waren deze kosten ondergebracht bij de post 'diversen'. Uitgaande van f 800,- voor diversen en onvoorziene uitgaven hopen wij het jaar 1988 met een positief saldo van f 3325,- af te sluiten.

PUBLICATIES

In 1987 is de voorraad publicaties aangevuld met ruim 1000 exemplaren van de catalogus ten behoeve van de tentoonstel-

ling ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de vereniging. Tijdens de tentoonstelling is aan enkele bezoekende leden gratis een exemplaar verstrekt. Daarnaast zijn op de tentoonstelling en tijdens de Open Monumentendag 688 exemplaren verkocht. De totale opbrengst bedroeg f 721,-. Aan het eind van het jaar waren er nog 220 catalogi in voorraad.

De voorraad boeken is niet aangevuld. Wel zijn er weer exemplaren verkocht. Van 'Gebouwd in de Wijk' zijn 113 exemplaren verkocht, de eindvoorraad bedroeg 158 stuks. De opbrengst was f 2225,50. Van 'Wandelen door Hillegersberg, Schiebroek en Terbregge' zijn 20 exemplaren verkocht met een opbrengst van f 250,-. De voorraad hiervan is inmiddels geslonken tot 27 exemplaren. Van het boek 'De Ambachtsman vertelt...' is de voorraad met 15 afgenomen. Dit boek werd nog cadeau gedaan aan nieuwe leden (nu wordt daarvoor de catalogus gebruikt). De vereniging bezit thans nog 22 'Ambachtsmannen'.

Ten behoeve van de Open Monumentendag zijn twee vouwbladen gemaakt. De oplage bedroeg 550 van elk. Tijdens deze dag zijn vele vouwbladen van eigenaar gewisseld. De opbrengst bedroeg f 193,-. Momenteel zijn er nog 110 exemplaren van 'Het Dorp op de Donk' en 110 exemplaren van 'Het Boterdorpse Verlaat'. Alle hierboven genoemde inkomsten zijn ten goede gekomen aan het publicatiefonds.

Voor 1988 is de uitgave gepland van een vouwblad over de Straatweg.

BALANS per 31 december 1987.

Steeds minder leden gaan er toe over hun jaarlijkse bijdrage reeds vooruit te betalen, zoals blijkt uit de post 'vooruitbetaalde contributies'. Na het versturen van de acceptgirokaarten wordt over het algemeen vlot betaald.

Door de resultaten van zowel de vereniging als het publicatiefonds is het totaal eigen vermogen weer wat toegenomen. Niet in de balans opgenomen zijn de volgende (bij aanschaf reeds afgeschreven) bezittingen: een schrijfmachine (f 140,-), 24 schildjes (f 538,80), 1101 dia's, ca 1350 enveloppen (f 202,50), ca 1500 acceptgirokaarten (f 90), briefpapier en ca 10 boeken. Bovendien de tentoonstellingspanelen (f 1131,84).

HET LEDENBESTAND

Op 1 januari 1987 telde de vereniging 392 gewone leden, 32 donateurs en 1 buitengewoon lid (samen 425). In de loop het jaar nam het aantal met 10 af door onder meer bedanken, overlijden en verhuizen. De pu-

bliciteit gedurende het jaar heeft er toe bijgedragen dat het ledenbestand op 31 december 1988 het aantal van 440 had bereikt, onder te verdelen in 409 gewone leden, 30 donateurs en 1 buitengewoon lid.

DE JAARCIJFERS:

	Realisatie 1986	Begroting 1987	Realisatie 1987	Begroting 1988
INKOMSTEN vereniging:				
Contributie gewone leden	7452,--	7450	7747,50	8000
Bijdragen donateurs	437,50	475	477,50	450
Buitengewone leden	25,--	25	25,00	25
Eenmalige bijdragen	266,--	100	20,--	100
Rente vereniging	975,42	600	613,41	700
Vrijval voorz. 10j. bestaan	--	-	1250,--	-
Overige baten	--	-	119,30	-
TOTAAL INKOMSTEN:	9155,92	8650	10262,71	9275
UITGAVEN vereniging:				
Porti, tel., schrijfb./Bestuursk.	869,22	600	360,29	700
Drukwerk ledencontact	940,90	900	760,25	1000
Propaganda	514,--	1500	741,--	500
Vergader- en excursiekosten	915,60	900	941,90	1000
Onkosten commissies	298,35	500	342,05	500
Lidmaatschappen	75,--	100	135,--	150
Subsidies	1097,66	1200	1150,--	1200
Bijzondere acties	10,00	500	22,70	100
Viering 10-jarig bestaan	--	3000	2868,12	-
Diversen	100,15	300	380,01	300
Onvoorzien	--	400	250,00	500
TOTAAL UITGAVEN:	4820,88	9900	7951,32	5950
Saldo vereniging:	4335,04	-1250	2311,39	3325
INKOMSTEN publicatiefonds:				
Rente publicatiefonds	829,97	1000	1054,44	1100
Verkopen boeken e.d.	2795,90	2000	3536,41	2000
TOTAAL INKOMSTEN:	3625,87	3000	4590,85	3100
UITGAVEN publicatiefonds:				
Productiekosten	--	3900	3876,41	500
Afname voorraad (- = toename)	780,80	100	146,91	100
TOTAAL UITGAVEN:	780,80	4000	4023,32	600
Saldo publicatiefonds:	2845,07	-1000	567,53	2500

BALANS

	31-12-'85	31-12-'86	31-12-'87
Giro, banken	24.798,95	31.255,91	33.469,19
Voorraad (boeken)	928,71	147,91	1,--
Vooruit bet.k.10-j best	--	292,45	--
TOTAAL ACTIVA:	25.727,66	31.696,27	33.470,19
Reservefonds	7.158,97	10.244,01	12.555,40
Publicatiefonds	16.662,19	19.507,26	20.074,79
Reservering 10-j. best.	--	1.250,--	--
Te betalen vergaderkosten	--	--	410,--
Vooruitbet. contr./don.	1.106,50	695,--	430,--
Toegezegde uitgave	800,--	--	--
TOTAAL PASSIVA:	25.727,66	31.696,27	33.470,19

(vervolg)

Feest in Terbregge

- **Wandeling** door Terbregge. Bij diverse min of meer monumentale gebouwen hangt documentatie over die gebouwen. De route zal 'aangekleed' worden met diverse old-timers, een RET-bus uit 1946, diverse kraampjes, e.d. Voor diegenen die slecht ter been zijn, bestaat de mogelijkheid om de route per paardentram af te leggen. De brandweer en de jeugdbrandweer houden diverse demonstraties. Bij het sluisje aan het Boterdorpseverlaat kan men met een boot naar de Prinsemolen varen. Deze kan desgewenst bezichtigd worden. Ook is overvaren mogelijk richting Alexanderkerk.

- In de Alexanderkerk is een **tentoonstelling** met foto's en prenten van oud-Terbregge. Ook worden er oude films vertoond van Terbregge.

- In de Heybergschool is er een **tentoonstelling** van oude gereedschappen en gebruiksmaterialen.

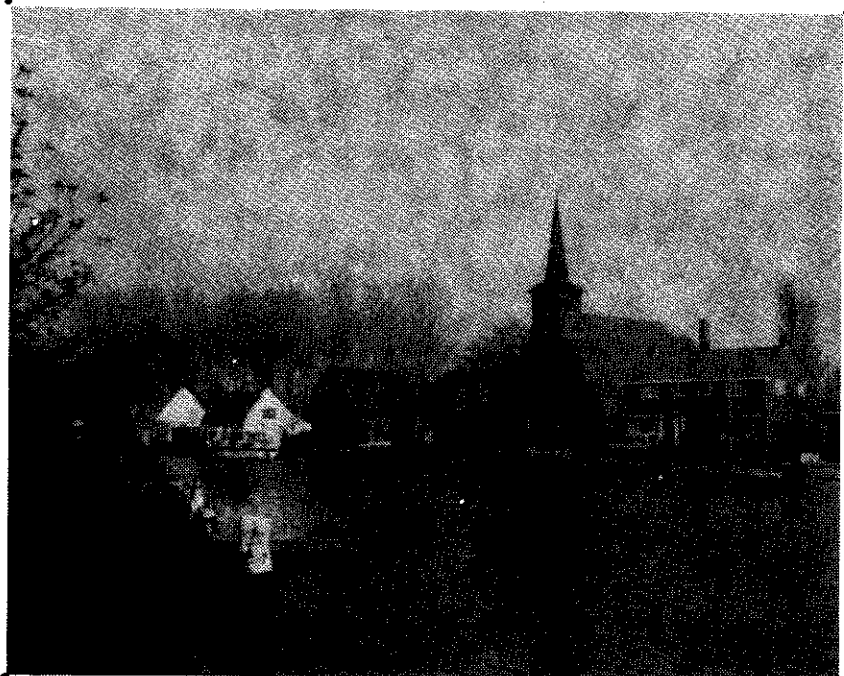
- Ook aan de **kinderen** is gedacht. Een speurtocht door Terbregge, kinderspelen in en bij de speeltuin en waterspelen op de Rotte voor de jongeren.

- In de kantine van de volkstuinvereniging tonen diverse Terbreggenaren hun **creatieve** mogelijkheden: Hindelooper schilderkunst, glas graveren, imkers, wijn maken, spinnen, kantslossen, e.d.

- In de namiddag wordt een ieder weer terugverwacht in de sporthal. Daar treden diverse (Terbregse) **artiesten** op, o.a. leden van de legendarische familie Brox, goochelaar Paul Morak, bandparodist John v.d. Maarel, het Dameskoor Vox Jubilans uit Zevenhuizen en het Hillegersbergs mannenkoor.

Zoals uit het eerstgenoemde programmpunt blijkt: ook **U** bent van harte welkom!

Tom Janse

STREKKADE 25-26

Veel later dan gehoopt en anders geconstrueerd dan gepland, begint nu toch Strekkade 25-26 zijn oorspronkelijke gedaante weer aan te nemen, bij rustig weer zelfs dubbelop.

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE:

Mw L. Berger-Schut, Mw S. Brand-Nieuwenhuijzen, ir J.J. Ehrhardt, ir J. Fens, L.J.A. de Haer, P.J. de Gier, Tom Janse, Leen Kok, J. J. Zanstra

UITGAVE VAN DE VERENIGING STEDEBOUWKUNDIG WIKBEHOUD HILLEGERSBERG-SCHIEBROEK-TERBREGGE

Secretariaat:
Burgemeester le Fèvre de Montignylaan 4
3055 LE Rotterdam-Hillegersberg
tel.: 010 - 4 22 35 98
